نام و نام خانوادگی:	**باسمه تعالی** **اداره کل آموزش و پرورش استان همدان** **اداره آموزش و پرورش شهرستان** **درگزین امتحان درس فارسی-دی ماه 1402 دبیرستان تربیت**	**تاریخ امتحان: 1402/10/18**	**محل مهر آموزشگاه**
پایه و رشته تحصیلی: دوازدهم		**مدت امتحان: 80 دقیقه**	
نام پدر :		**تعداد سوال : 21**	**تعداد صفحه: 3**

نام دبیر و امضا: پادیاد **نمره با عدد:** **نمره با حروف:**

الف) قلمرو زبانی ۷ نمره

۱- معنی واژگان مشخص شده در عبارات زیر بنویسید. ۱/۵

_ عصاره تاکی به قدرت او شهد فایق شده _ مسلک مرغ گرفتار قفس همچو من است.

_ قسیم جسیم نسیم وسیم _ والی از کجا در خمار نیست.

_ صبح ، جریغ آفتاب کنار قنات حسنی ، اتراق کردیم.

۲- از میان عبارات زیر ، واژگانی را که املای نادرستی دارند ، مشخص کنید و درستشان را بنویسید. ۱/۵

جیب مراغبت - اجرا و احداث - مسلک و شیوه - قرامت و جریمه - ظمادی از کافور - شیر ارقند - تو سزاوار سنایی – جود و جزا - مستغرق در بهر مکاشفت

۳- نقش واژه های مشخص شده در عبارات زیر را بنویسید . ۲

- نزدیک است والی را سرای ، آنجا شویم _ تو حکیمی
- با محتسبم عیب مگویید که او نیز پیوسته چو ما در طلب عیش مدام است
- تو مشت درشت روزگاری _ سرّ من از ناله من دور نیست
- تا تو را جاهل شمارد عقل سودت کی کند ؟ _ هر کس از ظن خود شد یار من

۴- درعبارت های زیر ، وابسته های وابسته ها را مشخص کنید . ۰,۷۵

(دو جلد کتاب) (میز کلاس بزرگتر)

(نظر کدام شخص ؟)

۵- در جمله (کودک پایه سوم با توپ سبز تیره خود، در هوای بسیار خوب بازی می کرد) موارد ذکرشده را بنویسید: ۷۵.۰

- صفت مضاف الیه - صفت صفت - قید صفت

۶- نوع حرف (را) را بنویسید. ۰.۵

- گفت نزدیک است والی را سرای. - فراش باد صبا را گفته.

www-kanoon-ir

ب) قلمرو ادبی ۵ نمره

۱- در بیت زیر، قافیه بیت را مشخص نموده وتوضیح دهید .۰,۵

(کاووس کیانی که کی اش نام نهادند کی بود؟ کجا بود؟ کی اش نام نهادند؟)

۲- در بیت رو به رو ، یک آرایه را مشخص کنید .۰,۵ (ای دیو سپید پای در بند ای گنبد گیتی ای دماوند)

۳- مفهوم مصرع مقابل بر اساس کدام آرایه، برداشت می شود؟ توضیح دهید۰,۵ (آگه نیستی کز سر درافتادت کلاه)

۴- آرایه های هر یک از مصرع ها را مشخص کنید.

- ابر و باد و مه و خورشید فلک همه در کارند. ۰,۵
- لب و دندان سنایی همه توحید تو گوید. ۰,۵

۵- آرایه اسلوب معادله در کدام بیت بکار رفته است. چرا؟ ۰,۵

- در خموشی حرف های مختلف، یک نقطه اند می کند این جمع را تیغ زبان از هم جدا
- عشق چون آید، برد هوش دل فرزانه را دزد دانا می کشد اول چراغ خانه را

۶- اشعار زیر را کامل کنید.

- خواب و خورت ز مرتبه خویش دور کرد ۰,۵
- ..... لبخند گاه گاهت صبح ستاره باران ۰,۵

۷- مولف آثار زیر را بنویسید . ۱

- از پاریز تا پاریس ( ) مثل درخت،در شب باران ( )

تذکره الآولیا ( ) قصه شیریـــــــن فرهاد ( )

پ) قلمرو فکری (۸ نمره)

۱- ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بازگردانی کنید. ۴

- خاکی است که رنگین شده از خون ضعیفان این ملک که بغداد و ری اش نام نهادند ۰,۵
- در دفتر زمانه فتد نامش از قلم هر ملتی که مردم صاحب قلم نداشت ۰,۵

www-kanoon-ir

- بنـواخـت ز خشـم بـر فلک مشت آن مشت تویـی، تـو ای دمـاونـد ۰,۵
- آتش است این بانگ نای ونیست باد هـر کـه این آتـش ندارد نیست بـاد. ۰,۷۵
- در عشق قدم نهادن، کسی را مسلم شود که با خود نباشد. ۰,۵
- سودای عشق از زیرکی جهان بهتر ارزد. ۰,۵
- اطفال شاخ را به قدوم موسم ربیع، کلاه شکوفه بر سر نهادند. ۰,۷۵

۲- در عبارت (فراش باد صبا را گفته، تا فرش زمردین بگسترد) منظور از فزش زمردین چیست؟ ۰,۵

۳- منظور از عبارت (بر مرکب صبر نشینم و پیش باز روم) چیست؟ ۰,۵

۴- در بیت (با شیر سپهر، بسته پیمان/ با اختر سعد کرده پیوند) مقصود و منظور از قسمت های مشخص شده چیست؟۰,۵

۵- مقصود از بیت (نی حدیث راه پرخون می کند/قصه های عشق مجنون می کند) چیست؟۰,۵

۶- در بیت (هر که جز ماهی ز آبش سیر شد/ هر که بی روزی است، روزش دیر شد) مفهوم بی روزی و دیر شدن روز را جداگانه توضیح دهید.۱

۷- با توجه به عبارت زیر، چرا عشق، فرض و واجب است؟ ۰,۵

" عشق بنده را به پروردگار رساند، پس عشق از بهر این معنی فزض راه آمد"

۸- منظور از عبارت روبه رو چیست؟ (گل های الماس شکفتند) ۰,۵